

1 mei 2011 Beloken Pasen

Al kon ik nog zozeer
in prachtige preken
mijn redes afsteken
en wist wijze woorden op ieder gebied
maar had de liefde niet
dan was het toch meer
wat trommelgekletter
gezwets en geschetter
had ik de liefde niet.

Al blies ik trompet
hoog van de toren
al zong ik in koren
de sterren van de hemel, het hoogste lied
maar had de liefde niet
dan klonk het toch net
als toeters en bellen.
Ik had niets te vertellen
had ik de liefde niet.

Zonder liefde ben ik nergens
zonder jullie stel ik niets voor.
Had ik jullie niet bij me
dan ging ik eraan onderdoor.
Want liefde is echt
en liefde is aardig
is open, oprecht
en eerlijk, rechtvaardig.
't Liefde die ziet
hoe opnieuw te beginnen
die ieder verdriet
ook de dood kan overwinnen.

Karel Eijkman (1936)

Eerste schriftlezing: Genesis 8, 6-16;
Evangelie Johannes 20, 19-23

De quote 'waarom zou de mens nog goed willen zijn, als er geen beloning volgt' , wil de niet religieuze schrijver en gerenommeerde Britse filosoof John Gray in zijn boeken graag benadrukken, als zou het christendom zijn bestaansrecht te danken hebben aan onhaalbare beloften: "*Als jij maar goed doet, dan wordt je ook beloond. Is het niet in het hierennu op aarde, dan wel in het hiernamaals.*"

Met het kiezen van de 1e lezing op deze zondag na Pasen, beloken Pasen, heb ik graag gekozen voor het boek Genesis. Zou het Boek der boeken, dat begint met zijn Bereshiet, zijn Genesis, als één blok uit de hemel zijn gevallen, dan keken we wellicht nog altijd met ontzag naar de daarin genoteerde begintijd van de wereld, opgericht in 6 dagen.

Maar de bijbel is een mensenboek. Van mensen, door mensen, en voor mensen. Een boek geschreven in relatie met dat wat de schrijvers, God zijn gaan noemen. En vervolgens tot

Jezus, de Messias. We kunnen dus niet spreken van een geschiedenis van het hebreeuwse en naderhand joodse volk. Want dat drukt dingen uit die waarneembaar en controleerbaar zijn. Waar exact het plaats vond en wie erbij stonden... en er naar keken.

Met de voorgelezen perikoop, een gedeelte van het verhaal, speelt water een grote rol. Je zou haast gaan zeggen, de aarde van vóór de schepping, de grote knal is in ons verhaal teruggekeerd. Een *watermanagement* dus. Adonai, God *managed* in het verhaal de wereld. Niet alleen Noach en zijn familie spelen dan daarin een rol, maar ook wordt partij gekozen voor de dieren (..) , de meest wilde dieren gingen vooraan – de kist, de ark in .

Maar ons verhaal begint vanmorgen tsunamie-achtig .De sluizen van de hemel worden geopend.

De fervente Bijbelkenner zal Psalm 93 gaan citeren : de stromen verheffen, Heer, hun stem. Maar hoog boven het geraas van de wijde wateren, van de machtige baren der zee, is hoog in de hemel de machtige Heer. (zo staat er) Ik betwijfel of in Australië en Japan deze Psalm ook zo van harte is gezongen.

Maar de tijd heelt.... Het waterpeil zakt, nieuw leven kan beginnen. De berg Ararat valt de eer te beurt als plek van de landing te dienen: toevallig Bijbels Aramees gebied? Bergtoppen gelden in de Bijbelverhalen nu eenmaal als heilige plekken. Nee, nu niet gaan nadenken, dat bij teruglopend water een kist, een ark automatisch op zo'n hoogste top blijft steken. Een literaire waarheid kan zelfs bergen verzetten.

De focus vanmorgen ligt op het moment dat Noach aan het testen is of het water al voldoende is weggevloeid en bomen zich weer hebben ontwikkeld als voedsel voor mens en dier. Dat het testdier, de raaf als eerste mag gaan ondervinden of alle ellende achter de rug is, vinden we ook terug in het gelijksoortige Mesopotamische Gilgamesj epos. Onze schrijver kende zijn literatuur. Raven waren de offerdieren, altijd in de buurt en makkelijk voor het grijpen. Met deze vermelding, zou je kunnen zeggen: ook de raven waren net zo nieuwsgierig als Noach hoe dat land van vrede eruit ziet.

Dat in tweede instantie de levensopdracht van de duif wordt beproefd, heeft meerdere sporen in de Bijbelse verhalen. De schrijver van het Matteus evangelie ziet in de duif de neerdalende geest van God in mensen. De duif brengt 'ma-noach', hebreuws voor rust. Op de Dam in Amsterdam kunnen we nog altijd die rust constateren.

Met ons verhaal vanmorgen van die watervloed, gekoppeld aan de verschijning van Jezus volgens de verbeelding van Johannes, hebben we twee vertellingen met eenzelfde inhoud. Al in de oudheid hebben mensen water gekenmerkt. Niet alleen als een ommekeer in je leven, maar ook als bevestiging van een levensinstelling, die vrede verondersteld. Is het voor wat de duif betreft misschien treffend, dat Noach het dier, als bekwaam duivenmelker, verschillende malen laat vliegen om vrede en vrijheid te ondervinden...

Onze geschiedenis kennend weten we, dat met het doopsel weliswaar geen vrede bij mensen wordt ingegoten, maar vooruitzicht en opdracht wordt aangereikt. Symbolen maken deel uit van ons bestaan. Zonder symbolen kunnen we niet verwoorden waarom we dingen doen zoals we doen:

Vertrouwen hebben in de kracht van het goede.

De aloude catholica heeft het in die zin goed begrepen, door in haar symboliek niet alleen de duif te waarderen met de vele afbeeldingen, maar vooral ook het water als zuiverend en bevrijdend in de verhalen in te bouwen. Die zuivering symboliseert dat vredesmoment van Jezus. Die zuivering en bevrijding vieren we met doop. Vieren we in ons deelnemen aan dat symbool van brood en wijn.

1 mei 2011 Beloken Pasen

In die zin is het niet het einde, beloken, van de Paastijd, maar de voortzetting van Pasen als een constant nieuw begin.

Moge die symbolen doop en eucharistie, avondmaal van vandaag geen trommelgekletter, gezwets en geschetter zijn, maar blijken van liefde, zorgzaamheid. Eerlijk en rechtvaardig voor allen.

Moge het zo zijn.